

Milieuadviesdienst

Jaarverslag 2010

milieu
adviesdienst

Milieuadviesdienst Regio Noord-Friesland

De Milieuadviesdienst is een professioneel dienstverlenend samenwerkingsverband van 15 Friese gemeenten dat gemeentelijke en (semi-) overheden adviseert en motiveert om in samenwerking de kwaliteit van de leefomgeving te behouden en verbeteren.

© Juni 2011
Milieuadviesdienst in Leeuwarden

Tekstbewerking
Milieuadviesdienst
Wya Schoteldraaijer & Ypie Boersma

Friese vertaling
Afûk

Fotografie
Milieuadviesdienst
Diewuke de Vries & Ypie Boersma

Vormgeving
Akasha Meeting Solutions
Juliette Reniers

Druk
Drukkerij de Marne is gecertificeerd met het simZ milieucertificaat

Dit jaarverslag is gedrukt op een FSC goedgekeurde papiersoort. De totstandkoming van de Friese versie is mede mogelijk gemaakt door subsidie van de Provincie Fryslân.

Bezoekersadres
Snekertrekweg 37
Leeuwarden

Postadres
Postbus 1017
8900 CA Leeuwarden

Tel. (058) 2339050
Fax. (058) 2339051

Website www.milieuadviesdienst.nl
E-mail algemeen@milieuadviesdienst.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Terugblik op ontwikkelingen 2010	5
De organisatie en de mensen	7
De organisatie	7
Het bestuur	7
De klanten	10
Het personeel	10
De CO ₂ -footprint van de Milieuadviesdienst	10
Uitgevoerde werkzaamheden	12
Vergunningverlening	12
Toezicht en handhaving	13
Geluid	14
Licht	14
Externe veiligheid	14
Duurzaamheid	15
Bodem	17
Besluit Woninggebonden Subsidies	18
Juridische ondersteuning	18
Cursussen	18
Detachering	18
In gesprek met wethouder Louis Wiersema	19
Financiële gegevens	20
Tot slot, in gesprek met Jornt Ozenga	21

Voorwoord

In 2010 stonden de ontwikkelingen rondom onder andere de mogelijke komst van regionale uitvoeringsdiensten (RUD's) en de implementatie van de Wet algemene bepalingen milieubeheer (Wabo) niet stil. Met het oog hierop en op ontwikkelingen rond

mogelijke gemeentelijke herindelingen, mogelijke gemeentelijke bezuinigingen etcetera is vanuit de Milieuadviesdienst in 2010 hard gewerkt aan het opzetten van een nieuw bedrijfsplan. Samen met de medewerkers en de bestuurders van onze 15 regiogemeenten is zo de koers voor de komende jaren vastgelegd.

Positief is ook dat in het afgelopen jaar de Milieuadviesdienst, na twee jaren minder goed gedraaid te hebben, weer in de zwarte cijfers is gekomen. We hebben het jaar 2010 met een positief resultaat van € 49.327,- kunnen afsluiten.

In het jaarverslag 2010 kunt u onder andere hierover meer lezen. Ook dit jaar is het verslag, mede dankzij subsidie van de Provincie Fryslân, tevens in het Fries te lezen.

Jornt Ozenga
Directeur Milieuadviesdienst

Terugblik op ontwikkelingen 2010

Bedrijfsplan

De wereld is de afgelopen tijd op het gebied van vergunningverlening en handhaving erg veranderd. Ook ontwikkelingen rondom de komst van regionale uitvoeringsdiensten, de kwaliteitscriteria, de bezuinigingen en gemeentelijke herindelingen maakten het voor de Milieudienst noodzakelijk om de strategie voor de komende jaren opnieuw te bepalen. In het eerste halfjaar van 2010 is op basis van input van de medewerkers en de bestuurders van de dienst een nieuw bedrijfsplan opgesteld. In juni is het bedrijfsplan voor de periode 2011 – 2015 door het Algemeen Bestuur goedgekeurd. In de tweede helft van 2010 zijn de doelstellingen geconcretiseerd en vastgelegd in activiteitenplannen.

Bedrijfsplanbijeenkomst medewerkers in een kerkje in Boksum

In gesprek met Tonny Brontsema,
voorzitter OR Milieudienst

Welke kant wil de Milieudienst de komende jaren op? En hoe staat de ondernemingsraad (OR) daar tegenover?

“Wij willen als dienst kunnen inspelen op de Wabo-ontwikkelingen en we willen er zijn voor onze gemeenten. Om dat doel te realiseren vraag je wat van je medewerkers. Om professioneel, klantgericht en flexibel te zijn moet je je personeel in de positie brengen die rol zo goed mogelijk te kunnen vervullen. Naast investeringen in de organisatie en onze relaties, is het van belang ook te investeren in onze mensen. De OR ziet de voorgestelde verbreding van het takenpakket van de dienst wel zitten. Sterker nog, we denken dat het noodzakelijk is om op termijn als dienst toegevoegde waarde te hebben voor onze aandeelhouders, onze klanten, de gemeenten.”

De OR is nauw betrokken geweest bij het proces, wat is jullie bijdrage bij de totstandkoming van het bedrijfsplan geweest?

“Wij zijn op een aantal punten de slijpsteen geweest waarop de onderdelen zijn gescherpt. Met name bij de onderdelen die het personeel aangaan, zien wij onze bijdrage terug. Voor de OR is het personeel van de Milieudienst belangrijk. Medewerkers moeten de kans krijgen om de rol die vanuit het bedrijfsplan van hen wordt gevraagd, te kunnen vervullen. We zijn dan ook blij dat we dit terugzien in het activiteitenplan. In 2011 gaan we daarmee aan de slag. We zien de ontwikkelingen met vertrouwen tegemoet.”

Huisvesting

Het gebouw van de Milieuadviesdienst aan de Snekertrekweg is in 2010 van binnen opgeknapt. Eerdere verhuisplannen werden niet doorgezet, waardoor het van belang was het huidige gebouw efficiënter in te delen en representatiever te maken. Een interne huisvestingscommissie is hier in 2010 hard mee aan de slag geweest. Het huidige huurcontract voor het pand is verlengd tot 1 maart 2014.

Wabo & Bouw

In 2009 keurde het bestuur van de Milieuadviesdienst het voorstel goed om een cluster Bouwzaken op te starten. Met het oog op het in werking treden van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) wilde de Milieuadviesdienst zijn dienstverlening vergroten. Afsproken is toen dat de dienst voor het vervullen van taken op het gebied van bouwen woningtoezicht (en overige Wabo-taken) werkt op basis van detachering.

In 2010 hebben twee regiogemeenten langdurig gebruikgemaakt van deze voor ons nieuwe tak van sport.

Met het van kracht worden van de Wabo oktober jl. heeft de Milieuadviesdienst een dienstverleningsovereenkomst gesloten met de Provincie Fryslân. Hiermee is vastgelegd dat we voor de provincie (niet-milieu-)Wabo-taken in een twaalftal Friese gemeenten verzorgen.

Afscheid oud-directeur

In 2008 zijn we bij de dienst erg geschrokken van het feit dat onze oud-directeur getroffen werd door een ernstige ziekte. Voor hem werd het hierdoor steeds moeilijker zich verder in te zetten voor de Milieuadviesdienst. In 2010 heeft Cor Woudenberg, na sinds 1991 actief te zijn geweest voor de dienst, als directeur officieel afscheid genomen.

Freek Buijelaar, MT-lid en betrokken bij de huisvestingscommissie:

“Bij het opknappen van het gebouw waren er twee uitgangspunten. Ten eerste moest het gebouw intern een gezondere en plezieriger werkplek worden. Ten twee-

de moest de beschikbare ruimte optimaal benut worden. Door het gebouw met kleur te verfrissen en verschillende kamers opnieuw in te delen is dat gelukt. Inmiddels is de verbouwing binnen het beschikbare budget succesvol afgerond.”

De organisatie en de mensen

De organisatie

De Milieuadviesdienst is een professioneel dienstverlenend en uitvoerend samenwerkingsverband van 15 Friese gemeenten dat vanuit Leeuwarden overheden adviseert en motiveert om gezamenlijk de kwaliteit van de leefomgeving te behouden en te verbeteren.

Het bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Milieuadviesdienst bestaat uit de portefeuillehouders milieu van de 15 regiogemeenten.

In 2010 vonden op 3 maart de gemeentelijke verkiezingen plaats. In 2010 bestond het Algemeen Bestuur zo afwisselend uit de volgende bestuursleden:

De heer N.J. Oud, Ameland
Mevrouw N. Haarsma-Vrieswijk, het Bildt
Mevrouw M.A.J. Jager-Wöltgens, Boarnsterhim
Mevrouw S.M. Hylkema &
De heer R. Bos, Dantumadiel
De heer R.J. Boersma &
De heer A. van der Ploeg, Dongeradeel
De heer H. Talsma, Ferwerderadiel
De heer Th. Twerda &
Mevrouw D. Osinga-Bonnema, Franekeradeel
De heer F. Zomers &
De heer J.A. de Boer, Harlingen
De heer H. Visser, Kollumerland c.a.
Mevrouw L.I. Diks, Leeuwarden
Mevrouw F. Haites &
De heer J.S. Keizer, Leeuwarderadeel
Mevrouw I.M. Verdoner &
De heer L. Pen, Menaldumadeel
De heer L.J. Wiersema, Schiermonnikoog
De heer I.J. van Zwol &
De heer T.D. de Jong, Terschelling
De heer T. van Mourik, Vlieland

Het Dagelijks Bestuur wordt door het Algemeen Bestuur benoemd. In 2010 namen mevrouw Osinga-Bonnema (Franekeradeel) en de heer Visser (Kollumerland c.a.) de plaatsen in van de heren Boersma (Dongeradeel) en Twerda (Franekeradeel). Mevrouw Van Delft (burgemeester Menaldumadeel) droeg na ruim vijf jaren als voorzitter actief te zijn geweest, in juni 2010 de voorzittershamer over aan mevrouw Waanders (burgemeester Dongeradeel).

Burgemeester Marga Waanders (voorzitter bestuur Milieuadviesdienst & burgemeester Dongeradeel)

Hoe heeft u uw eerste halfjaar voorzitten van de Milieuadviesdienst ervaren?

“In de tijd dat ik wethouder Economische Zaken was voor de gemeente Leeuwarden heb ik mij een flink aantal jaren beziggehouden met het thema duurzaamheid. Door de ervaring die ik daarnaast met de portefeuille Ruimtelijke Ordening heb kunnen opdoen, zit ik al voldoende in de hele regelgeving om goed als voorzitter van de Milieuadviesdienst aan de slag te kunnen. Tot nu toe heb ik het voorzitten van het Dageelijks en Algemeen Bestuur van de Milieuadviesdienst dan ook als prettig ervaren. Ik ben ook onder de indruk van de kwaliteit die de organisatie levert, de prettige samenwerking van bestuurders en de positieve aansturing van de organisatie door het management.”

Wat zijn voor de Milieuadviesdienst in 2010 belangrijke ontwikkelingen geweest?

“Voor de dienst is in het jaar 2010 het tot stand komen van het bedrijfsplan erg belangrijk geweest. Het is van belang om te blijven investeren in mensen, in de cultuur van de organisatie, maar ook in de benodigde instrumenten, zoals de ICT. Er komt straks een moment dat het werk van de Milieuadviesdienst een andere plek zal krijgen. Hoe het verder gaat weten we niet, maar in alle opzichten is het goed als de Milieuadviesdienst een goed lopende, sterke organisatie is. Dan ben je in de discussie over Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD) een aantrekkelijke partner.”

Wat moet er volgens u gebeuren rondom de komst van uitvoeringsorganisaties?

“Persoonlijk denk ik dat er, zoals de minister eerder ook al aangaf, één uitvoeringsorganisatie in Fryslân moet komen. Het zou goed zijn dat we van de eideloze discussies afkomen over wie gaat met wie wat organiseren. Als we de zaken nu zelf niet goed regelen, zal het Rijk immers ingrijpen. Een organisatie als een RUD is slechts een middel om uiteindelijk het werk van vergunningverlening en handhaving kwalitatief te kunnen verbeteren.”

Wat is voor u de mogelijke plaats van de Milieuadviesdienst hierbij?

“Voor mij persoonlijk is de Milieuadviesdienst hierbij een sterke partij. De investeringen die gedaan worden, zullen dit alleen maar versterken, waardoor we een goede partner kunnen zijn als de RUD komt. Voor de vijftien aan de dienst deelnemende regiogemeenten is er ook een gemeenschappelijk belang om mensen die het werk nu doen, en de taken die nu verricht worden, een zo goed mogelijke plek te geven. Het klinkt oneerbiedig, maar niemand heeft iets aan een rest-MAD. Bestuurders hebben hierbij een verantwoordelijkheid tegenover de mensen die werken bij de Milieuadviesdienst. Ook financieel gezien is links- of rechtsom het zo soepel mogelijk verlopen van de RUD-overgang voor iedereen het beste. Het is geen aangename voorstelling om een rest-MAD te hebben

die doorgaat als kleine, zelfstandige organisatie. Relatief zal dat duur zijn. Het onderstreept het belang om als Algemeen Bestuur van de Milieuadviesdienst, als vijftien deelnemende gemeenten in een gemeenschappelijke regeling, gezamenlijk een zo goed mogelijke oplossing te vinden.”

Mevrouw Marga Waanders krijgt de voorzittershamer overgedragen van mevrouw Gerrie van Delft-Jaasma.

**Burgemeester Gerrie van Delft-Jaasma
(oud-voorzitter Milieuadviesdienst &
burgemeester Menaldumadeel)**

Sinds 1999 was u al lid van het Dagelijks Bestuur van de dienst. Vanaf 2005 bent u voorzitter van de Milieuadviesdienst geweest. Als eerste vrouw nam u het voorzittersstokje van Ype Dijkstra (burgemeester gemeente Boarnsterhim) over. Hoe heeft u de Milieuadviesdienst in die jaren zien veranderen?

“De dienst was in eerste instantie een onderdeel van het gewest Noord. Toen dat werd opgeheven, is de dienst zelfstandig verder gegaan. In al die jaren heb ik de dienst zien veranderen van een ‘ambtelijke’ afdeling naar een meer bedrijfsmatige organisatie. Zo was de Milieuadviesdienst vroeger een stuk afwachtender. De gemeenten kwamen wel of niet naar de dienst. Nu zijn de medewerkers van de dienst veel actiever in het verkrijgen van werk en het bieden van service en ondersteuning.”

Hoe heeft u uw werk als voorzitter in die jaren ervaren?

“Vooral vanwege de positieve instelling van de mensen, zowel ambtelijk als bestuurlijk, ben ik al die jaren met veel plezier voorzitter van de Milieuadviesdienst geweest. Waar ik mij wel altijd aan geërgerd heb is het feit dat de regiogemeenten de Milieuadviesdienst niet automatisch beschouwden als ‘onze’ dienst, maar als een willekeurige organisatie. De laatste jaren meende ik echter ten opzichte van de Milieuadviesdienst wel een steeds positiever houding te bespeuren bij de gemeenten.”

Hoe ziet u de toekomst van de Milieuadviesdienst met het oog op de komst van regionale uitvoeringsdiensten?

“Wat betreft de toekomst denk ik dat, als we echt een slag willen maken, er één Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) moet komen in Fryslân. In deze RUD moeten de Milieuadviesdienst en andere regionale (handhaving)s bureaus opgaan. Hierbij moeten we wel oppassen dat het niet een steeds uitdijende organisatie wordt.”

De klanten

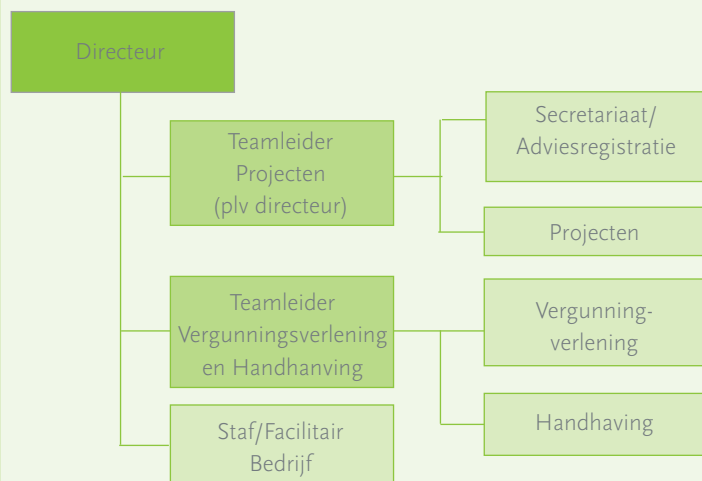
Voor het grootste deel voerde de Milieuadviesdienst in 2010 opdrachten uit voor de vijftien regiogemeenten. Het aandeel werkzaamheden dat we voor gemeenten en andere overheden buiten de regio uitvoeren, is in de afgelopen jaren flink gegroeid. Was dit aandeel vijf jaar geleden nog 6%, in 2010 bedroeg het aantal uren dat voor niet-regioklanten is uitgevoerd, 17,5% van het totaal aantal uitgevoerde declareerbare uren. Zo voerden wij het afgelopen jaar onder andere werkzaamheden uit voor de Provincie Fryslân, Wetterskip Fryslân, Agentschap NL, de gemeente Heerenveen en de gemeente Wymbritseradiel.

Het personeel

Na de wisselingen in en de uitbreiding van het managementteam (MT) in 2009 is de Milieuadviesdienst in 2010 in rustiger vaarwater terechtgekomen. Aan het MT namen in 2010, naast directeur Jornt Ozenga, de twee teamleiders Riet du Pré en Freek Buijelaar deel. Ook verder veranderde er niet veel in het personeelsbestand: één medewerker vertrok, en een andere medewerker werd in zijn plaats aangehouden.

De formatie voor 2010 bestond uit 36,3 fte's. Hiervan waren er op 31 december 2010 32,1 ingevuld, door 37 medewerkers. De vacatureruimte per 31 december 2010 was 4,2 fte.

Organisatieschema Milieuadviesdienst

De medezeggenschap binnen de dienst is geregeld via een ondernemingsraad. Deze vergadert zo'n veertien keer per jaar, waarvan vier keer met de directeur. Naast de gebruikelijke zaken als jaarrekening, begroting en opleidingsplan stonden in 2010 o.a. de herziene huisregels, het bedrijfsplan en de vervolgmeting werkstress op de agenda.

Het ziekteverzuimpercentage was in 2010 6,4%. Dat is hoger dan de 5,5% waarmee in de begroting rekening was gehouden. Wanneer medewerkers die langer dan een jaar ziek zijn geweest buiten beschouwing worden gelaten, bedraagt het verzuim echter 3,9%.

De CO₂-footprint van de Milieuadviesdienst

De Milieuadviesdienst heeft met de Milieubarometer berekend dat in 2010 per medewerker 3,6 ton van het broeikasgas CO₂ werd uitgestoten. Uit een vergelijking met 43 andere overheidskantoren blijkt dat deze score lager is dan gemiddeld (4,0). De Milieubarometer is een praktisch registratieprogramma dat gegevens over het gebruik van kantoorpapier, energie, water, afvalcontainers en vervoermiddelen vertaalt naar de milieuscore en bijbehorende milieukosten. Uit de Milieubarometer van de Milieuadviesdienst blijkt dat naast het energieverbruik voor huisvesting, vervoer een groot aandeel heeft in de milieubelasting van de organisatie. In 2010 blijkt het brandstof-/gasverbruik veel hoger te zijn geweest. Voor een deel is dat te verklaren door een meer dan gemiddeld koude winter. Het woon-werkverkeer is meer milieubelastend geworden door langere reisafstanden van werknemers.

Omdat het energieverbruik in een door meerdere huurders gehuurd gebouw erg moeilijk valt te beïnvloeden, kan op het gebied van vervoer voor de dienst de meeste milieuwinst worden behaald. Nog meer gebruikmaken van openbaar vervoer en telewerken zijn daarvoor mogelijkheden. Ook kan gedacht worden aan CO₂-compensatie. In 2010 bedroegen de milieukosten bijna € 40.000,-. Dit betreft 1,3% van de jaaromzet bij de Milieuadviesdienst. Zakelijk verkeer bepaalde voor 62% de totale milieukosten.

Uitgevoerde werkzaamheden

In onderstaand overzicht kunt u aflezen welke werkzaamheden in 2010 door de Milieuadviesdienst voor de verschillende regiogemeenten werden uitgevoerd.

	Basistaken (handhaving en vergunningverlening categorie 4)	Handhaving categorie 1-3	Vergunningverlening categorie 1-3	Categorie 1-3 adviezen	Geluid	Overige milieutaken
Ameland						
Het Bildt						
Boarnsterhim						
Dantumadiel						
Dongeradeel						
Ferwerderadiel						
Franekeradeel						
Harlingen						
Kollumerland c.a.						
Leeuwarden ¹						
Leeuwarderadeel						
Menaldumadeel						
Schiermonnikoog						
Terschelling						
Vlieland						

Vergunningverlening

In 2010 verzorgde de Milieuadviesdienst naast de vergunningverlening voor de zwaarste categorie bedrijven (categorie 4), voor meerdere gemeenten ook de vergunningverlening voor de lichtere categorie bedrijven (categorie 1, 2 en 3).

Ook verzorgde het team vergunningverlening de beoordeling van de meldingen op grond van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (het Activiteitenbesluit) en het Besluit landbouw milieubeheer (en andere agrarische AMvB's).

Micha Wijngaard (Milieuvergunningverlener)

“Toen ik eind 2007 bij de Milieuadviesdienst aan de slag ging, viel ik met mijn neus in de boter. Het Activiteitenbesluit was net ingevoerd met als doel de administratieve lasten voor bedrijven en overheden te verlagen. Hierdoor werd het werk van een vergunningverlener in de meeste gevallen eenvoudiger. Het achterliggende idee van het Activiteitenbesluit is dat bedrijven zoals een kroeg of supermarkt die aan de voorschriften voldoen, geen milieuvergunning meer hoeven aan te vragen. Voor een buitenstaander lijkt het verlenen van vergunningen en afhandelen van meldingen misschien

¹ betreft een deel van Leeuwarden

In de loop van het jaar is de Wabo van kracht geworden. De Milieuadviesdienst is van zijn milieueiland af gekomen en voert de werkzaamheden nu uit samen met de verschillende gemeentelijke Wabo-coördinatoren. Na goedkeuring door de Ambtelijke Werkgroep Milieuaangelegenheden heeft de dienst een Wabo-werkboek gemaakt waarin werkafspraken voor de vergunningverlening zijn vastgelegd. Hierdoor is voor iedereen op het Wabo-terrein duidelijk wie wat doet en wanneer.

saai werk. Maar ik ben echt het type speurder dat graag in droog lijkende dossiers duikt om de situatie van een bedrijf vervolgens helemaal helder te krijgen. Iedere melding is bovendien weer anders. De discussie die bij een melding kan spelen kan bijvoorbeeld gaan over geluidhinder bij een kroeg of de bodemkwaliteit bij de opslag van dieselolie tot de verwerking van afvalstoffen. Wel vind ik het soms moeilijk om gegevens aan een bedrijf te vragen waarvan je weet dat ze het door de recessie niet gemakkelijk kunnen opbrengen. Het uitvoeren van een akoestisch onderzoek is voor een bedrijf bijvoorbeeld vrij kostbaar. Toch kan het laten uitvoeren van een dergelijk onderzoek een bedrijf later veel problemen besparen. Het is daarom belangrijk om consequent te zijn en uit te leggen waarom bepaalde maatregelen noodzakelijk zijn.”

Toezicht & handhaving

De Milieuadviesdienst voerde in 2010 voor alle vijftien regio-gemeenten geheel of gedeeltelijk toezicht van de naleving van de Wet milieubeheer (Wm) uit. Om het milieu te beschermen en hinder te voorkomen moeten bedrijven zich houden aan onder andere hun Wet-milieubeheervergunning (sinds oktober: omgevingsvergunning) en/of de Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) op grond van de Wet milieubeheer. Gemeenten zijn verplicht toe te zien op de naleving van deze regels.

In 2010 is de Milieuadviesdienst de bereik- en beschikbaarheid buiten kantoor tijden voor milieuklachten en bij asbestbranden provinciebreed gaan faciliteren. In 2009 had een aantal gemeenten in Fryslân al aangegeven en besloten om dat met elkaar vorm te geven. Inmiddels faciliteren wij dit voor twaalf Friese gemeenten.

De Milieuadviesdienst heeft in opdracht van het Programmabureau Externe Veiligheid een project uitgevoerd op het gebied van ammoniakkoelinstallaties. Samen met de Provincie Fryslân en de Regionale brandweer is dit project uitgevoerd.

Geluid

Ook in 2010 werden verschillende geluidmetingen, zonetoetsen en bouwakoestiekmetingen verricht. Evenals in de voorgaande jaren gebeurde dit voor alle vijftien regiogemeenten. Zo heeft de dienst in 2010 onder meer de gemeenten Leeuwarderadeel en Menaldumadeel bijgestaan met advies aangaande mogelijke geluidsbelasting na de komst van vervangende gevechtsvliegtuigen op de vliegbasis Leeuwarden. Het ministerie van Defensie wil de F16 gaan vervangen door de nog te ontwikkelen Joint Strike

Fighter (JSF) uit de Verenigde Staten. Verschillende rapporten hierover zijn het afgelopen jaar onder meer in de Commissie Overleg en Voorlichting Milieuhygiëne vliegbasis Leeuwarden (COVM) besproken. In deze COVM nemen naast de provincie, defensie en buurtbewoners ook de gemeenten Tytsjerksteradiel, Menaldumadeel, Leeuwarderadeel en Leeuwarden plaats. Menaldumadeel en Leeuwarderadeel werden hierbij door de dienst bijgestaan met specialistisch advies.

Daarnaast heeft de Milieuadviesdienst voor de gemeenten Franekeradeel en Boarnsterhim in 2010 opdracht gekregen om een zonebeheersplan op te stellen. In de regio zijn er zeven gemeenten die gezoneerde industrieterreinen hebben. Twee gemeenten onderzoeken nog de noodzaak van een zonebeheersplan. Niet alleen de overheid en de omwonenden, maar ook het bedrijfsleven heeft belang bij een goed en zorgvuldig beheer van de geluidzone door een zonebeheersplan.

Licht

Op het gebied van licht heeft de Milieuadviesdienst, naast de uitvoering van reguliere werkzaamheden, onder meer een cursus gefaciliteerd. Bij deze in samenwerking met Agentschap NL georganiseerde cursus voor handhavers uit de gehele provincie werd ingegaan op de vraag hoe tijdens controles conventionele verlichting te herkennen is. Handhavers kunnen zo ondernemers adviseren over het voordeel van overgaan op energiezuinige verlichtingsvormen.

Externe veiligheid

In 2010 draaide het Bureau Externe Veiligheid Fryslân (BEVF) het eerste volledige jaar. Het BEVF is opgezet om aan het Fries Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid een structureel karakter te geven. Jaarlijks stelt het Ministerie van VROM voor dit uitvoerings-

programma € 667.000,- beschikbaar voor de Friese provincie en haar gemeenten.

Van de 31 Friese gemeenten hebben 21 gemeenten gebruikgemaakt van ondersteuning. Zo zijn verschillende gemeenten door medewerkers van de dienst vertegenwoordigd bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Sinds medio 2010 voert het BEVF de berekeningen

van de externe-veiligheidsrisico's van ondergrondse hogedruk-aardgastransportleidingen uit.

Het BEVF is daarnaast het afgelopen jaar betrokken geweest bij diverse projectgroepen, onder andere bij het tot stand komen van de Digitale veiligheidstoets (www.veiligheidstoets.nl), de rapportage 'Vervoer van gevaarlijke stoffen door Fryslân' en het project 'Toezicht op ammoniakkoelinstallaties'.

In 2010 is het BEVF in opdracht van de provincie door DHV geëvalueerd. Hoewel het bureau nog maar een jaar bestond, waren de gemeenten positief over het bureau. Gekeken wordt hoe aan deze succesvolle samenwerkingsovereenkomst in 2011 het beste een

vervolg kan worden gegeven.

Hiernaast had de Milieuadviesdienst in 2010 de beschikking over drie gecertificeerde BRZO-inspecteurs die in het kader van externe veiligheid deelnemen aan het Noordelijk Samenwerkingsverband Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO). In het afgelopen jaar werden door deze BRZO-inspecteurs in samenwerking met de Arbeidsinspectie, de regionale brandweer en Wm-bevoegd gezag verschillende inspecties uitgevoerd.

Duurzaamheid

Op het gebied van duurzaamheid heeft de Milieuadviesdienst gemeenten in 2010 onder meer geadviseerd over energiebesparingstechnieken, subsidies, vergunningen en procedures. Hier valt bijvoorbeeld te denken aan:

- Uitvoeren van zogenaamde Nulsituatie en Potentieelscan Duurzame energie
- Namens tien gemeenten in Fryslân met Nuon onderhandelen over energiecontracten. In 2010 heeft dit onder bestuurlijke druk geresulteerd in een schikking van Nuon-zijde van in totaal € 370.000,-
- Uitvoeren van het project energiebesparing bij supermarkten.

Vanaf 2008 heeft het bestuur van de Milieuadviesdienst een 'Fonds Klimaat en Energie' beschikbaar gesteld voor financiering van regiogemeen-

telijke energieprojecten. Dit fonds is in 2007 met € 600.000,- gevuld uit de risicoreserve van het Besluit Woninggebonden Subsidies (BWS).

Onder andere de onderstaande gemeenten ontvingen in 2010 geld uit het fonds Klimaat en Energie:

- De gemeente Dongeradeel liet een onderzoek uitvoeren naar samenwerking van het Natuurmuseum en het NME-centrum 'De Klyster'.
- De gemeente Leeuwarderadeel heeft geld uit het fonds gebruikt voor het financieren van haalbaarheidsonderzoeken naar benutting van biogas uit een mestvergistingsinstallatie en medefinanciering van klimaatvoorzieningen bij scholen (project 'frisse scholen').
- De gemeente Vlieland heeft met gelden uit het fonds de kosten voor energiemonitoring van diverse energiebesparingsprojecten betaald.

Ook de gemeente Boarnsterhim ontving middelen uit het Fonds Klimaat en Energie.

Van links naar rechts projectleider Jildau Wiersma, wethouder Marian Jager-Wöltgens en Freek Wijma, trekker van de waterstructuurvisie.

Wethouder M.A.J. Jager-Wöltgens:

“De gemeente Boarnsterhim zal de bijdrage uit het fonds Klimaat en Energie besteden aan het uitvoeren van de ‘waterstructuurvisie Grou’. Het Nijdjip in Grou is het blauwe lint; de spil van de waterstructuurvisie. Realisering van dit project met alle deelprojecten is van groot belang voor de algehele waterkwaliteit en ook voor de beheersing van het waterpeil. Het is niet zomaar een rioleringsproject. Door onder andere het uitvoeren van baggerwerkzaamheden en het aanleggen en vergroten van buizen (duikers) die waterpartijen met elkaar verbinden, en het realiseren van twee nieuwe waterinlaatpunten, stroomt er voldoende vers water door het blauwe lint van Grou. Zoals bij een ieder bekend verkeert de gemeente Boarnsterhim momenteel financieel in zwaar weer. Een aanvulling vanuit het Fonds Klimaat en Energie, in combinatie met middelen van onder meer het Wetterskip Fryslân en de investering door de gemeente zelf om dit duurzame project te kunnen realiseren, was dan ook zeer welkom. Op die manier kunnen we ondanks de financiële besloomingen een deel van onze gemeente toch schoner en mooier maken.”

Bodem

Net als in voorgaande jaren vertegenwoordigde de Milieuadviesdienst dit jaar een zestal regiogemeenten bij het Bodem Platform Fryslân. In 2010 is de Milieuadviesdienst in samenwerking met de provincie Fryslân verder gegaan met het onder de aandacht brengen van de brede bodemthema's bij de ruimtelijke-orderingsmensen. De brede bodemthema's

maken veelal de link tussen milieu en ruimtelijke ordening. Deze thema's gaan over verzilting, verzuring, bodemdaling, koude- en warmteopslag en zovoort. Veel van deze thema's zijn niet direct voor elke gemeente van belang, zodat er per groep van gemeenten gekeken wordt welk onderdeel in samenwerking kan worden opgepakt.

Peter Esselaar (Adviseur):

“Het begrip bodem is een breed begrip, en door allerlei besluiten wordt het breder en breder en daarmee interessanter. Van oorsprong houdt bodem voor overheden in het beoordelen van bodemonderzoeken naar aanleiding van ontwikkelingen als het bouwen van woningen of andere gebouwen. Het begrip was vooral gestoeld op het beoordelen en opruimen van verontreinigingen die in het recente verleden waren ontstaan. Dit was ook logisch, gezien de vraagstukken die op de overheid zijn afgekomen na de bodemverontreinigingen van Lekkerkerk en andere plaatsen.

De laatste jaren zie je veel meer een ontwikkeling van ‘hoe voorkom je problemen in de toekomst?’, ‘hoe worden zaken opgeruimd tegen acceptabele kosten?’ en ‘er gebeurt zo veel meer in de bodem dan alleen de verspreiding van stofjes, dus hoe gaan we daarmee om?’. Met name dit laatste maakt bodem een mooi beleidsterrein, want het wordt een onderdeel van de ruimtelijke ordening. Ruimtelijke ordening gaat dus nu niet alleen meer om wat boven de grond plaatsvindt, maar ook wat in de bodem gebeurt.

En daar zie je in onze organisatie de scheiding van het werk.

Mijn collega Ruzhdi Berisha beweegt zich met name op het gebied van het beoordelen van onderzoeken en het voorkomen van verontreinigingen. Zelf zoek ik naar mogelijkheden om veel nieuwe beleidszaken in samenwerking te doen. Dit omdat de problemen zich niet beperken tot de gemeentegrenzen, maar breder liggen. Een project waarvoor de Milieuadviesdienst zo de sturende factor is, is ‘Implementatie Besluit bodemkwaliteit’. Een project dat begonnen is met het zoeken naar draagvlak, en dat er al toe heeft geleid dat 18 gemeenten in samenwerking een aantal producten, zoals bodemfunctiekaart, bodemkwaliteitskaart en beleid, aan het maken zijn. Daarbij worden zij ondersteund door diverse adviseurs die beschikbaar zijn gesteld door Agentschap NL, een ingehuurd adviesbureau, de provincie Fryslân en het Wetterskip Fryslân. De Milieuadviesdienst is in dit proces zowel de sturende als de faciliterende partij. Duidelijk is dat door deze samenwerking het project weliswaar langer duurt dan voorzien, maar per gemeente aanzienlijke financiële voordelen en een beter product oplevert.”

Besluit Woninggebonden Subsidies

De uitbetaling van het Besluit Woninggebonden Subsidies (BWS) werd in 2010 door de Milieuadviesdienst voor veertien van de vijftien regiogemeenten uitgevoerd. In 2017 zullen de laatste uitbetalingen worden gedaan.

Juridische ondersteuning

2010 was ook voor de twee juristen van de Milieuadviesdienst, Laura Leyten en Juliette Ponsen, een druk jaar. Een belangrijk deel van de werkzaamheden van de juristen stond in dienst van de voorbereiding op de inwerkingtreding van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Deze wet integreert allerlei voorheen afzonderlijk benodigde vergunningen (zoals een bouw-, sloop- of milieuvergunning) tot één vergunning. Er is nogal wat veranderd met de inwerkingtreding van deze wet op 1 oktober 2010. Ter voorbereiding daarop moesten onder andere interne procedures worden aangepast, afspraken worden gemaakt met de regiogemeenten en standaardbrieven worden aangepast. Extra werkzaamheden betroffen bovendien de (algemene) dienstverleningsovereenkomsten voor de regiogemeenten en de dienstverleningsovereenkomsten in het kader van de piketregeling.

Daarnaast liep het 'gewone' werk door: juridische controle van de producten van de Milieuadviesdienst, juridische ondersteuning van de organisatie, advisering van gemeenten en vertegenwoordiging

in gerechtelijke procedures en bezwarenprocedures. In die procedures stonden verschillende soorten besluiten centraal, bijvoorbeeld milieuvergunningen, bouwvergunningen, het vaststellen van maatwerkvoorschriften of handhavingsbesluiten.

Laura Leyten heeft in 2010 de Grotius Specialistenopleiding ruimtelijke ordenings- en milieurecht gevolgd en met succes afgerond.

Cursussen

In het verslagjaar heeft de Milieuadviesdienst onder meer cursussen georganiseerd over de Wabo en over constructies in de bouw. Ook werd er op Hogeschool Van Hall Larenstein een cursus over vergunningverlening en toezicht verzorgd. Daarnaast organiseerde de dienst een jurisprudentiedag en in samenwerking met Agentschap NL de bij het onderdeel 'licht' genoemde cursus voor handhavers.

Detachering

Net als in voorgaande jaren maakten verschillende gemeenten gebruik van de mogelijkheid een medewerker van de Milieuadviesdienst te detacheren. Zo maakten onder meer de gemeente Kollumerland c.a. en gemeente Leeuwarderadeel gebruik van de diensten van onze organisatie om een vacature per direct op te vullen.

In gesprek met bestuurslid van de Milieuadviesdienst, wethouder Louis Wiersema (gemeente Schiermonnikoog)

Louis Wiersema is sinds 2002 lid van het Algemeen Bestuur en sinds 2007 van het Dagelijks Bestuur. Daarnaast is hij sinds de tweede helft van 2010 ook de verantwoordelijke persoon voor financiën.

Uit de hierna gepresenteerde cijfers blijkt dat de Milieuadviesdienst het afgelopen jaar een positief resultaat heeft gehad. In 2009 was het resultaat nog negatief, wat is de oorzaak van dit positieve resultaat voor 2010?

“We hebben in 2010 meer declarabele uren per medewerker gerealiseerd dan in 2009. Ook zijn er meer uren tegen het hoge tarief gemaakt dan in 2009 en meer dan waar rekening mee was gehouden in de begroting 2010. Verder waren de lasten in 2010 lager dan geraamd. Al met al een kwestie van succesvolle verbeterlagen in de organisatie zoals ook voorgesteld in het bedrijfsplan.”

Had het resultaat nog positiever gekund?

“Ja, in feite is het resultaat ruim € 117.000,- hoger. De Milieuadviesdienst heeft voor Externe Veiligheid extra werkzaamheden verricht, maar doordat er onzekerheid is of de provincie al deze werkzaamheden ook daadwerkelijk subsidieert, is voorzichtigheidshalve een voorziening getroffen voor dit bedrag en daarmee het resultaat van 2010 naar beneden bijgesteld.”

Eén van de belangrijke doelen in het nieuwe bedrijfsplan is het behalen van positieve financiële resultaten; wat is hiervoor in 2010 alvast door de directeur ondernomen?

“Het managementteam heeft onder leiding van de directeur onder andere adequaat gestuurd op de kosten en de declarabele uren. Wekelijks wordt de stand van zaken besproken in het MT-overleg; hierdoor kan er nog adequater worden ingespeeld op ontwikkelingen.”

Is de Milieuadviesdienst op dit moment een gezonde overheidsorganisatie?

“Ja, je kunt stellen dat de Milieuadviesdienst een gezonde organisatie is, al is de algemene reserve aan de lage kant. De afgelopen jaren is dit ten gevolge van ziekte duidelijk naar voren gekomen. Hierover moet het bestuur zich de komende tijd buigen. Ook is het verstandig om op het vlak van het weerstandsvermogen de vinger goed aan de pols te houden.”

Verwacht u dat de Milieuadviesdienst ook de komende jaren weer positieve resultaten kan behalen?

“Dit is zeker mogelijk, wanneer de gemeenten op z'n minst op dezelfde wijze als in 2010 hun uitvoeringstaken op het gebied van milieu en bouwen bij de Milieuadviesdienst blijven neerleggen. Meer is nog mogelijk, als de deelnemende gemeenten voor het begin van ieder jaar een concreet en volledig jaarpakket bij de dienst neerleggen. Dat bevordert de efficiëntie.”

Financiële gegevens

Lasten

Omschrijving	Begroting 2010 x € 1.000,-	Rekening 2010 x € 1.000,-	Rekening 2009 x € 1.000,-
Salarissen en sociale lasten	2396	2410	2247
Rente en afschrijvingen	149	103	87
Energie	15	12	14
Huisvestingskosten	134	92	88
Bureaunkosten	111	65	65
Administratiekosten	38	29	27
Onderhoudskosten	42	31	21
Overige kosten	45	39	61
Incidentele lasten	15	2	52
Financiële lasten	23	10	21
Buitengewone lasten		187	228
Vermogensmutaties	52	79	103
Resultaat	5	49	-122
	3024	3107	2892

Baten

Omschrijving	Begroting 2010 x € 1.000,-	Rekening 2010 x € 1.000,-	Rekening 2009 x € 1.000,-
Vergoedingen	2839	2777	2435
Subsidies	32		
Overige baten	10	87	97
Financiële baten	128	54	81
Vermogensmutaties	15	189	280
	3024	3107	2892

Tot slot, in gesprek met Jornt Ozenga, de directeur van de Milieuadviesdienst.

2010 was het eerste volledige jaar dat u bij de Milieuadviesdienst directeur was, wat heeft u in dit jaar aangepakt?

“Het afgelopen jaar hebben we onder meer een bedrijfsplan en een implementatieplan opgesteld. De eerste acties van het bedrijfsplan zijn dit jaar al opgepakt. Ook zijn de taken en werkzaamheden rondom Externe Veiligheid en Bouw-en Woningtoezicht verder uitgebreid. Daarnaast hebben we ons Workflowmanagementsysteem verder geoptimaliseerd. We hebben onze processen, protocollen en werkwijzen aangepast aan de per 1 oktober 2010 ingevoerde Wabo. Bovendien zijn we met onze bestuurders veel in gesprek geweest over de vorming van een regionale uitvoeringsdienst en de positie van de Milieuadviesdienst daarin. In 2010 hebben we met z'n allen hard gewerkt om een positief resultaat te behalen.”

In 2010 had de MAD, na twee jaar in de rode cijfers te hebben gedraaid, weer positieve resultaten; wat heeft u hiervoor gedaan en wat gaat u eraan doen om dit zo te laten blijven?

Er zijn hiervoor verschillende stappen ondernomen. Onder meer is de informatievoorziening naar het managementteam versoberd. Alleen de echt nodige stuurinformatie wordt nog besproken. Daar-

naast hebben we hierop vervolgens ook heel strak gestuurd. Ook hebben we de contacten met de gemeenten nog meer aangehaald en veelvuldig overleg gehad over de voortgang. Ondertussen hebben we ons intern grondig beraden op wat er beter zou kunnen. Dit is vastgelegd in het nieuwe bedrijfsplan en hiermee is voortvarend aan de slag gegaan. Ook hebben we zeer goed op de kosten gelet en geen onnodige uitgaven gedaan. Zo is er uiteindelijk voor gekozen om niet te verhuizen maar, mede met het oog op de kosten, het huidige pand aan de Sneker-trekweg op te knappen.”

Wat hebben jullie ondernomen om op de ontwikkelingen rondom de implementatie van de Wabo in te spelen?

“We hebben samen met de regiogemeenten heldere afspraken gemaakt over de nieuwe werkwijze en rolverdeling en dit bestuurlijk laten vaststellen. Intern hebben we de processen, protocollen en werkwijzen ook aangepast aan de nieuwe wetgeving. Dit was een hele kluit werk. We hebben voor deze ontwikkeling een Wabo-werkgroep in het leven geroepen die alle facetten rondom de invoering van de Wabo bij de Milieuadviesdienst op een uitstekende wijze in goede banen heeft geleid.”

Wat heeft er het afgelopen jaar gespeeld rondom de vorming van de regionale uitvoeringsdiensten? Wat is de plaats van de Milieuadviesdienst hierbij en hoe bereiden jullie je hierop voor?

“De ontwikkelingen hieromtrent volgen elkaar landelijk in rap tempo op. Wij hebben getracht onze bestuurders, maar ook de medewerkers, zoveel als mogelijk tijdig van de juiste informatie te voorzien. Daarnaast hebben we een intern standpunt ingenomen, namelijk dat wij vinden dat de Milieuadviesdienst in zijn geheel moet opgaan in de nieuwe regionale uitvoeringsdienst. Wat uiteindelijk de positie van de Milieuadviesdienst wordt is natuurlijk aan onze bestuurders.”

Het bestuur is leidend, maar hoe ziet u persoonlijk nu, ideaal gezien, de toekomstige plek van de Milieuadviesdienst?

“In mijn beleving moet er, om de kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving binnen de leefomgeving te verbeteren, een opschaling plaatsvinden. Dit betekent dat de Milieuadviesdienst moet opgaan in een nieuwe regionale uitvoeringsdienst waar zoveel mogelijk uitvoerende en specialistische taken binnen het Wabo-werkveld worden gelegd. De gemeenten zijn dan het eerste aanspreekpunt voor bedrijven en burgers, de frontoffice, en de nieuwe uitvoeringsdienst fungeert hierbij als backoffice.”

Hoe kijkt u al met al terug op het jaar 2010?

“2010 was een enerverend jaar waarin we als Milieuadviesdienst hebben laten zien dat we professioneel en zakelijk kunnen werken. We hebben onze verbeterpunten duidelijk benoemd en plannen gemaakt om dit de komende jaren voortvarend op te pakken.”

